

(Pius IX do redaktorów „Unii” d. 28. kwietnia 1870. r.)

„Diligite homines, interficite errores.“ (S. Aug.).

Ogłoszenia wszelkiego rodzaju przyjmują się za opłatą 5 ct. od wiersza. — Reklamacye nieopieczętowane wolne są od opłat. Manuskrypta się nie zwracają. — W Krakowie przyjmuje prenumeratę księgiarnia Jaworskiego. Dla W. księstwa Poznańskiego i Prus księgiarnia p. Tytusa Daszkiewicza w Poznaniu. Dla Prus także księgiarnia p. Priebatscha w Ostrowiu. W Wiedniu Haasenstein & Vogler, Neumarkt Nr. 11. Hamburg, Frankfurt n. M. Berlin, Lipsk, Basel (Schweiz) i Wrocławiu: A. Oppelik, Wollzeile 22; Rudolf Mosse, Seilerstätte 2. Berlin, München i Nürnberg: Sebastian Korabek, Neubau 71. W Berlinie Zeidler & Comp., Leipzigerstr. 37. W Paryżu J. Mianowski (Commision & exportation — Julien rue des Ecoles 24.)

Pan A. A. przepomniał całkiem o tem zasadniczem, elementarnem prawie rozsądku,

za nieodwzajemnione przyspieszyć ogłoszenie owego prawa Zresztą, z wielkiem z naszej strony zadziwieniem czytaliśmy doniesienie o wytransportowaniu obrazów z Lawru do Londynu, bo, o ile wiemy, posiadamy przecież ministra spraw wewnętrznych, który przyjął na siebie obowiązek czuwania nad drogami żelaznymi idącymi z Paryża. Pogorszyło się jeszcze bardziej i tak już zachwiana pozycja p. Picard, dla którego dziś już zgromadzenie wcale nie jest pobłażającym. Za każdym słowem jakie wyrzuci na posiedzeniu, prawica nań napada, a lewa strona opuszcza go zupełnie.

— (Wojna domowa. W liście paryskim do Czasu, czytamy między innemi:

Jakkolwiek domowa ta wojna i w takich zwłaszcza okolicznościach, wstrętne budzi uczucie, tem dziś jeszcze przykrejszą się stała, że się do niej włączali Polacy. Dotychczas emigracja ściśle trzymała się sprawiedliwej zasady, niemieszania się do spraw wewnętrznych Francji. Teraz, fatalny przykład Jarosława Dąbrowskiego, z pewnością i wielu innych podciągnie. Rozsądni Francuzi, a znajdując się tu i tacy, oburzeni są na to, i mają słuszną. Wmieszanie się Polaków, nadać może bowiem oporowi Paryża tę siłę oporu, jakiejby nie miał, gdyby był zostawiony sam sobie. Ale gwardya również jest niezadowolona, i wielokrotnie słyszeć można gwardzystów szemrzących na to, że cudzoziemiec nimi dowodzi. Komuna spostrzegłszy to, ogłosiła w urzędowym dzienniku, iż p. Dąbrowski był naczelnikiem polskiego powstania, i przez kilka miesięcy zwycięsko opierał cały nawał moskiewskich armij (pierwsze kłamstwo); dalej, że na Kaukazie walczył za niepodległość Czerkiesów (drugie kłamstwo); na koniec, że był towarzyszem Garibaldi i jednym z najdzielniejszych jego oficerów, (trzecie kłamstwo). Józef Janowski sprętowanie tych fałszywych przesłał komunie. Rochefort wydrukował je w swoim dzienniku, ale z tą naiwną uwagą, że jeżeli Dąbrowski nie dowodził w Polsce, bo był na ówczas uwięziony w cytadeli warszawskiej, i jeżeli nie odbywał kampanii włoskiej, z przyczyn, że siedział wtenczas w paryskim więzieniu, to wi na spada jedynie na tych, co go pozbawili wolności, i walczyci mu za sprawę niepodległości ludów nie dali.

Cóż począć z ludźmi, którzy rozumują w ten sposób?

Do obecnej sytuacji. Rząd wersalski wydał kilka okólników. Minister sprawiedliwości Dufaure skorzystał z okazji wprowadzenia sądów przysięgłych w rzecach prasowych, aby ostrzejszymi sędziami do dziennikarzy stojących na dobrej stopie z komuną. Min. Picard ze swej strony udzielił władzom instrukcji względem wyborów municypalnych, jakie miały się zacząć 26 kwietnia. Minister ten zawiadomił dalej o mających nastąpić wyborach uzupełniających do Zgromadzenia narodu. Dziś w Zgromadzeniu opróżnionych jest 123 miejsce. Wynik wyborów uzupełniających przeto może wywrzeć pewien wpływ na ugrupowanie się stronnictw w parlamencie.

O nieudatych usiłowaniach pokojowych pisze *Mot d'Ordre* z 24 b. m. Thiers wczoraj przyjmował nową deputację, która otrzymała polecenie zawrzeć zawieszenie broni na korzyść mieszkańców w Neuilly, i doprowadzić do skutku porozumienie na podstawie uznania swobod municypalnych Paryża. Co się tyczy pierwszego punktu Thiers miał odpowiedzieć, że jen. Ladmirault zezwoli na zawieszenie broni konieczne do opuszczenia bombardowanych miejscowości. Co się tyczy drugiego punktu uznał Thiers wszelkie porozumienie za niemożliwe, gdyż w tym względzie czuje się związany ustawą municypalną, przyjętą przez Zgromadzenie narodowe.

Komuna czuje, że grunt pod jej nogami coraz bardziej się usuwa. Głosy za porozumieniem z Zgromadzeniem narodowym coraz są liczniejsze i coraz dobitniejsze. W. Hugo zamieścił w *Rapeli* wiersz w którym uderza na obecny system gwałtu i przemocy.

Wiersz ten zrobił wielkie wrażenie i zadał silny cios komunie. Równocześnie Morin i Cernuschi wystąpili przeciw rozporządzeniom dotyczącym gospodarstwa narodowego.

chcąc pisać o czemkolwiek bądź, potrzeba przede wszystkim poznać a, b, c, tej rzeczy, o której się pisze.

Owoż zamierzając wyrokować o katolicyzmie, należało zaglądnąć do katechizmu i oświadczyć się co do głównych przynajmniej jego zasad i reguł. Autor, który znać uważa, że on i rozsądek to dwie rzeczy różne wcale i nie mogące kroczyć w parze ni spotkać się z sobą, nie troszczy się o to wcale; to też proszę posłuchać, co prawdy. Według niego katolicyzm to „religia, która uczy, że człowiek może być na wieki potępionym, po nieważ jej nie wyznaje — chociaż człowiek ten nawet o jej istnieniu nie wie” (1) „to religia, co wytworzyła i mnoży dogmata według upodobania spowiedników i katechetów; dogmat znów n. p. Niepokalanego Poczęcia N. P. M. zawiśł na tem, „iż Najświętsza Panna Maryja nie tylko Chrystusa poczęła bez zmyślenia cielesnego, ale sama w tenże sposób była poczęta;” następnie według autora, Chrystus Pan i Maryja społem zowią się „niecielesną istotą bóstwa” itd. itd. — To umiejętność katechizmowa, a oto znów wyroki i sądy, które dość, bez komentarza, przytoczyć:

„W żadnym kraju protestanckim masy ludu nie przestały wierzyć”

„Kiedy pewnego czasu sprzedawano w Niemczech za gotowe pieniądze listy odpustowe, znalazł się człowiek, który ocalił wiarę, wyrzucąc nową religię. Człowiekiem tym był dr. Marcin Luter.”

„Jednym ze skutków dogmatu nieomyślności papieskiej jest, że potrzeba władzy świeckiej Papieża staje się także dogmatem.”

„Nasze klasy wykształcone w nic nie wierzą.” Tu dowiadujemy się od grzecznej autorki, kto do klas ukształconych należy.

W dzienniku oficjalnym znajdujemy obszerny protokół z posiedzeń komuny z 21. i 22. kwietnia. Wyjmujemy ztąd następujące szczegóły:

Vermorel uskarża się, że komuna protokoły z posiedzeń ogłasza w stanie nader niedokładnym i mocno obciętym. Amouroux usprawiedliwia to tem, że na posiedzeniach tych mówiono o planach strategicznych, a to wymagało tajemnicy. Mówiono mi że w dzisiejszych dziennikach znajdują się pewne daty militarne o których należałoby zamilczeć. Zdaniem mojem dzienniki to należałoby zamknąć; w czasach wojennych powinien tylko wychodzić *Journal*. Na wniosek Delescluze ma być zezwolone członkom komisji egzekucyjnej przyjeżdżać do siebie celem pospiesznego załatwienia interesów wicedelegatów. Następnie komuna przychodzi jeszcze raz na dymisję Feliksa Pyata. Wszyscy na się żywa dyskusja między Vermorelem i Regerelem który swego przeciwnika nazywa oszustem i oszczercą. Mortier, Dereure, Clement ganią w ostry sposób „dezercję Pyata ze stronnictwa sławy i zaszczytu”. Clement żąda nawet aby go uwięziono. Większość strasznie jest oburzona na Pyata za jego dezercję z pod sztandaru komuny. Blanchet mniema, że komuna od dni kilku mało zdążyła energii i cofa się przed rewolucyjnymi środkami. Co słysząc z trybunałem oskarżającym? Z posagiem Vendome? Co słysząc z uwięzieniem reakcyjaryuszów? Delescluze zarzuca całą winę wolnemu postępowaniu komisji egzekucyjnej, a ta opieszalskości komuny; mimo to chce wytrwać na swem stanowisku i kończy przemówienie swe bombastycznym frazesem, że raczej zginie na walach lub u bram ratusza, niżli zezwoli by wróg (wojska wersalskie) kłał swą nogą bruk paryski. Następnie przyjęto ustawę o organizacji sądu oskarżającego. Według tej ustawy przysięgli zasiadający w tym sądzie mają być wylosowani z grona delegowanych gwardyi narodowej; prokurator komuny i czterech bezpośrednio przez komunę mianowani substytucji mają fungować jako oskarżyciele. Oskarżony może na swe uniewinnienie cytować świadków i sam wybrać sobie obrońcę którym może być nawet ktokolwiek z po za grona adwokatów. Rozprawy mają się odbywać publicznie. Zreasumowanie przez prezydującego przemówienia tak oskarżyciela jak i obrońcy nie ma miejsca. Sąd orzeka winny lub niewinny; w ostatnim razie oskarżony uzyskuje wolność, jeśli nie zostaje jeszcze pod zarzutem innej zbrodni. Oświadczenie niewinności musi nastąpić najmniej 8 głosami przeciwnie 4. Na wniosek Avrialu, uchwalono wypuszczenie z więzienia jen. Bergereta. Wkrótce potem ukazał się Bergeret w Zgromadzeniu i oświadczył: Komuna uznała za stosowne uwięzić mnie, a obecnie obdarzyć wolnością. Oświadczam tutaj, że w skutek tego nie żyję do niej ani uczucia żalu ani złości, lecz owszem oddaję się cały na jej rozkazy (okłaski). Na tem ukończono protokół.

Bergeret, jak opowiadają dzienniki najprzód znajdował się uwięzionym w Mazas, i dopiero później przeniesionym został do bardzo pięknego apartamentu na pierwszym piętrze ratusza, gdzie go bardzo bacznie strzeżono, lecz obok tego traktowano z wszelkimi względami. Podczas całego więzienia nie zdejmował ze siebie swego oryginalnego, złotego tkanego uniformu z czerwonej flaneli. Pierwsze chwile w Mazas były dlań bardzo nieprzyjemne. Zaledwie rozgościł się w swej celce, zjawił się dyrektor więzienia z poleceniem aby p. jenerał zechciał się nie rozbiegać i był ciągle w pogotowiu do wędrowki. A to dla czego zapytał Bergeret. „Taki jest rozkaz komuny, która każdej chwili może pana zapotrzebować”. „Pan chciałby może powiedzieć, że każą mnie rozstrzelać”. „Broń Boże”. „Pan tego nie mówiś — odezwał się Bergeret, lecz tak zapewne być musi, a przynajmniej, że zrobiłbyś mi wielką łaskę, gdybyś chciał być otwartym i wyjawił mi, co mnie czeka”. Jeżeli jenerał sobie życzył to mu powiem: Bataliony belwilskie objawiły zamiar uwolnić pana tej jeszcze nocy. Gdyby bataliony te zechciały wykonać powyższy plan w takim razie zostaniesz pan na miejscu rozstrzelanym”. Na szczęście bataliony zaniechały zamiaru, a Bergeret wyszedł cały z tej nieprzyjemnej afery.

„W krajach, gdzie reformacja się nie przyjęła, najmniej ze wszystkich wierzą — duchowi. W krajach zaś protestanckich wierzy nie tylko lud, wierz także pastory, wierz klasy wykształcone” itd.

Kończy się zaś to wszystko i mądre i słuszne i piękne miłosną radą dla stronnictwa konserwatywnego, aby w dobre zrozumianym interesie walczyło z tendencjami ultramontanizmami, a popierało raczej kierunek reformacyjny, szukający przytułku w prasie peryodycznej! (cenne wyznanie!)

Oto i wszystko. Wniosek godny ściśle całej rozprawy. O smaku, w jakim napisana, nie mówimy już wcale, bo byśmy dotknąć musieli ustępów takich, jak n. p. o Niepokalanem Poczęciu, którychbyśmy powtórzyć nie mogli z czci dla św. prawdy, dla Najśw. Dziewicy, z poszanowania dla czytelnika i siebie samych. Powiemy tylko, iż to co najczystsze, najbardziej dziewicze, to co w wiekowej wierze kościoła, ludy chrześcijańskie jako szczyt dziewictwa i świętości i jej konieczne czcili następstwo, co zresztą, wyznawał ów z takim uwielbieniem przez autora wspomniany Luter, ogłosił w Koranie Mahomet, — to nie tylko odrzucone jako godny wymysł, ale przedstawione w sposób godny chyba ośmieszających napojów, lub, co najmniej, mieszkańców gmachu Pijarów!

W ogóle kończymy wyznaniem, iż po przeczytaniu broszury, o której mowa, mimo wcale niepochebną zgładną opinię o *Dzienniku Polskim*, długo przypatrywaliśmy się tym wyrazom wytkniętym na okładce: „*Nakładem Dziennika Polskiego*” — przypuszczając, iż to zapewne omyłka i że znajdziemy sprostowanie następnie: „Zam iast: nakładem *Dzienn. Pol.* czytaj: „*Nakładem domu obłąkańcych*.”

— (Emigracja polska). Korespondent paryski do *Gaz. Narodowej* pisze między innemi:

Bóg wie też co będzie z emigracją. Wyjazd jej staje się powszechny. Ci, co dziś nie opuszczają Paryża, myślą to uczynić po ukończeniu wojny. Bo też, jakie będzie położenie emigracji, za wdzierającą panom Dąbrowskim et Comp? Obie strony przeklinać nas mogą. Dziś już *l'Affranchi*, redagowany przez członka komuny, p. Grousset, upomina tu komunę, ażeby użyła jak najostrożniejszych środków przeciw cudzoziemcom, którzy nie idą śladem Dąbrowskich. Korzystając zaś ze sposobności, żąda, by raz już skończono z tą wspólną miłośnością *ridicule*, której w żadnym nie znajdziemy kraju, t. j. by odebrano daną pomoc, mianowicie szkołom polskim. To komuna więc w porządku. Strona przeciwna jednak, również już występuje, chociaż z powodów zupełnie przeciwnych, t. j. z powodu niechęci się. Zdrowy zmysł weźmie górę niezawodnie, i związek polsko francuski nie rozerwie się dla nadużyć je dnostek z jednej i drugiej strony.

Niemcy. W mowie, podanej przez nas we wczorajszym numerze, grozi ks. Bismarck rządowi francuskiemu, że w ziemiach zajętych przez wojska niemieckie zarządzi na nowo system rekwiizycji, jeśli Francja nie zapłaci w terminie uzgodzonej na utrzymanie wojsk okupacyjnych sumy. Groźba ta jednak jest zupełnie płonna, gdyż w obszarach o których nie się już zarekwirować nie da. Ludność tamtejsza wyszła jest w całym znaczeniu tego słowa, a nędza mianowicie w nizinach, doszła do tego stopnia, że ludzie literalnie mrą z głodu. Czego nie zjedli żołnierze i ich konie, albo czego nie zniszczyły ognie biwakowe, to zabrała do szczytu zaraza bydła. Tem się tłumaczy okoliczność, że wszędzie w owych stronach pola do dziś dnia stoją nieuprawne, gdyż biedni wieśniacy nie mają ani bydła ani zboża na zasiewy. Wśród takich okoliczności będzie dla wojsk okupacyjnych zawsze trzeba żywność sprowadzać z Niemiec i na koszt niemiecki, dopóki rząd francuski nie będzie w stanie zapłacić swe długu.

Włochy. Jak już donieśliśmy wezwali radykalisci pizańscy braci swoich z innych miast włoskich, aby „dla wykorzenienia przesądów” w Wielki Piątek urządzili bankiety mięsne, tak jak niegdyś urządzali je w Paryżu literat Saint-Beuve i książę Napoleon. W niektórych miejscach, w Rzymie mianowicie, projekt ten przyjęto. Ze swojej strony biskupi i ludzie pobożni zwywali, aby w dzień ten jak najliczniej drogę krzyżową na przebieganie gniewu Bożego odprawić. Pod protestacją medyolańską znajdujemy jak donosi *Tygodnik katolicki* nazwisko historyka Cezarego Cantu.

Trzeci to raz w ciągu długiego panowania Piusa IX. Rzym pozbawiony jest uroczystości Wielkanocnych u św. Piotra. W r. 1849 Ojciec św. znajdował się na Wielkanoc w Gaecie, a w Rzymie rządził Mazzini. W roku następnym 1850 Papię był w Portici i czekał aż dyplomata wyprze stanie trudnić jego powrót do Rzymu, dokąd rzeczywiście wkrótce potem pospiechł. Przypominając to, pisze *Unita Cattolica* (Nr. 80): „Obecnie Pius IX. w cichociś i ukryciu odprawia Nabożeństwo Wielkotygodniowe, bo otacza go tłuszcza uzbrojona w miecze i kije *cum gladius et fistibis*, a monarchowie katolicy spią. Pius IX. może powiedzieć do tych książąt z Boskim mistrzem swoim: *dormite jam et requiescite, ecce appropinquavit hora*. Moja godzina nadeszła, wasza jutro przyjdzie.”

Przed niedawnym czasem zawiązało się w Londynie stowarzyszenie katolickie pod nazwą *Catholic Union of Great Britain*, aby starać się o przywrócenie Ojcu św. praw monarszych do państwa kościelnego i bronić spraw katolickich. Przewodniczącym w Stowarzyszeniu jest młody książę Norfolk dziedziczny wielki marszałek, głowa starożytnej rodziny Howard. Do rady należą hrabia Dengbigh par Anglii, lord Robert Montagu, (brat księcia Manchester), lord Petre, Master of Lovat, T. W. Allier, mąż Wielkopolski Karol de la Barre Bodenheim, Karol Langdale, major Trevor i J. E. Wallis. Między członkami znajdujemy nazwiska lorda Arnadell of Wardour, baronetta Jerzego Bowyer, wiehr. Campden, lorda Archibalda Douglasa, pana Gullerton, podpułkownika Fraser, hrabiego Gainsborough, lorda Kerries, trzech lordów Kerr, lorda Lovat, lorda Karola Thynne, pana Wegg Prosser i t. d.

Sprawy krajowe.

Urzędowa *Gazeta Lwowska* ogłosiła: Odnosnie do § 40. rozporządzenia Jego Excelencyi pana ministra wyznań i oświecenia z dnia 11 grudnia 1870 r. (Dz. ust. kr. Nr. 94) podaje się do wiadomości, iż z d. 14 maja b. r. ustają dotychczasowe władze nadzorcze szkolne tak duchowne dycejałne i dekanalne, jak świeckie powiatowe, ustanowione prowizorycznie dla szkół będących dawniej pod nadzorem konsystorza metropol. obrząd. gr. kat. w Lwowie, i że z d. tym rozpoczynają swe urzędowanie Rady szkolne okręgowe, ustanowione powołaniem wys. rozporządzen.

Z Rady szkolnej krajowej.

Lwów 20. kwietnia 1871.

Ustawa względem uwolnienia od stęplów i opłat układowych w celu dalszego przeprowadzenia wykupu i uregulowania ciężarów gruntowych w królestwie Galicji i Lodomeryi.

Z W. Księstwem Krakowskiem. Zgodnie z uchwałą obu izb Rady państwa rozporządza co następuje:

I. Ażeby ułatwić dalsze przeprowadzenia wykupu i uregulowania ciężarów gruntowych w królestwie Galicji i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, postanawia się, że zawarte w § 42. patenta z 5. lipca 1853 Nr. 130 Dz. u. p. uwolnienia od opłat takżo i wten czas mają być zastawiane, jeżeli w drodze ustawodawstwa krajowego postanowienia patentu z 5. lipca 1853 Nr. 130 Dz. u. p. rozszerzone zostaną do innych praw poboru i użytkowania.

II.

Wykonanie tej ustawy, mającej wejść w życie równocześnie z ustawą krajową, która wydana zostanie dla dalszego przeprowadzenia wykupu i uregulowania ciężarów gruntowych w królestwie Galicji i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem, poleca się ministrowi skarbu.

Schönbroun, 17. kwietnia 1871.

Franciszek Józef mp.

Hohenwart mp.

Holzgethan mp.

Wyciąg z protokołów posiedzeń Wydziału krajowego za czas od 1. stycznia do 31. marca 1871 roku.

Wydział krajowy uwzględnił następujące rekursy:

1. p. Judy Libera dzierżawcy Rostok przeciw orzeczeniu Wydziału pow. w Lisku, mocą którego rekurent skazany został na postawienie mostku na drodze gminnej w Rostokach.

2. Naczelników gmin Tudniowa i Rożnia wielkiego, skazanych przez Wydział pow. w Kossowie na grzywny po 5 złr. za niedostarczenie robotników do uprzątnięcia zasp śniegowych, zniżając nałożoną karę z 5 na 1 złr.

3. Naczelników gmin Szecebloty, Hruszowa i Kłoni e skazanych przez Wydział pow. Jaworowski na karę po 20 złr. za niesporządzanie budżetów, zniżając nałożone kary na 5 złr.

4. Naczelników gmin Horusko i Mraźnicy, skazanych przez Wydział pow. Drohołycki na kary pieniężne za spóźnione przedłożenie budżetów.

5. p. Antoniego Wankiewicza skazanego przez Wydział p. w. Cieszanowski na zwrot kosztów komisji i wynagrodzenie szkody polowej. Uchwałą Wydziału powiatowego zniesiono dla braku kompetencji

6. p. Jankla Reichnera przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Trembowelskiego w sprawie o złamanie kontraktu z gminą Trembowelską, również dla braku kompetencji Wydziału powiatowego.

7. Naczelnika gminy Czernielicy skazanego przez Wydział powiatowy w Horodence na karę pieniężną za przekroczenie w sprawie okopiska żydowskiego.

8. Gminy Radziszowa przeciw żądaniu Wydziału pow. w Myślenicach, aby drogę gminną w nowym po prowadzono kierunku.

9. Naczelnika gminy Tluste skazanego przez Wydział pow. Zaleszczycki na grzywnę za niezasadzenie drzew przy drodze

10. Naczelnika gminy Ropianki skazanego przez Wydział powiatowy Krośnieński na karę 10 złr. za nienaprawienie drogi, zniżając karę na 5 złr.

11. p. Tekli Zielińskiej przeciw Wydziałowi pow. Nowosądeckiemu, któremu zabroniono bezpośredniego wybierania dodatków drogowych.

12. Naczelnika gminy Pieniążkowie skazanego przez Wydział powiatowy Nowotargi na karę 10 złr. za nienaprawienie drogi, zniżając karę na 5 złr.

13. Gminy Hohenbach przeciw orzeczeniu Wydziałowi pow. w Mielsku w sprawie budowy mostu wspólnie z dwoma innymi gminami.

Wydział krajowy nie uwzględnił następujących rekursów:

1. Rady gminnej w Uhrynowie przeciw orzeczeniu Wydziału pow. w sprawie skasowania trzech szynków obszaru dworskiego.

2. Obszaru dworskiego w Kozowie przeciw orzeczeniu Wydziału pow. w Brodach, którem polecono rozebranie karzyny na Bezodni.

3. Zastępcę obszaru dworskiego w Busku skazanego przez Wydział pow. w Kamionce strumiłowej na karę dziesięć złr. za nieprzedłożenie sprawozdania o budowie grobli

4. p. Chwałibogowskiego przeciw zasadzeniu go na zwrot kosztów budowy mostu w Brzeziu narodowem, do którego niechciał dostarczyć materiału.

5. Przedłożenie obszaru dworskiego w Olpinach przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Jasielskiego, którem rekurent za niedostarczenie drzewa do budowy mostu na karę 10 złotych zasądzony został.

6. Gminy Korytniki przeciw orzeczeniu Wydziału pow. Przemyckiego, że wyłącznym obowiązkiem po mienionej gminy jest utrzymanie drogi gminnej od rzeki Sanu do granicy traktu węgierskiego

7. P. Franciszka Cieielskiego przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego Kolomyjskiego, zatwierdzającemu Barbarze Sapowicz pozwolenie do stawiania budynku.

8. PP. Pola i Szczyńskiego, właścicieli zakładów uprzywilejowany posługaczy w Krakowie, przeciw rozporządzeniu magistratu, wyznaczającemu miejsce na ich wózki.

9. p. Izaaka Blocha, skazanego przez Wydział powiatowy Przemyński na karę 10 złr. za samowolne przerobienie szpiclerza na budynek mieszkalny.

10. Naczelnika gminy Buberki skazanego przez Wydział pow. w Turce na karę 2 złr. za nienaprawienie drogi.

11. Naczelnika gminy Krosno skazanego na karę za nienaprawianie dróg.

12. Zwierzchności gminnej w Jarosławiu przeciw orzeczeniu Wydziału powiatowego, którem odmówiono zwierzchności gminnej prawa do udzielania koncesyj na otworzenie szynków z powodu że propinacja miejska już w całości wydzierżawiona została

13. P. Motia Kurzrok z Kozowej przeciw orzeczeniu zwierzchności gminnej Wydziału pow. w Brzeżanach, którem nie pozwolono na pokrycie stodoły słomą.

14. Kilku mieszczan z Kęt przeciw orzeczeniu Wydziału pow. w Białej, którem pozwolono p. Richteremu na przedsięwzięcie naprawy budynku.

15. Hr. Prendowskiego zezwanego przez magistrat krakowski do zniesienia balkonu, wybudowanego wbrew zatwierdzonemu planowi.

16. Byłego naczelnika gminy Grzechni skazanego przez Wydział pow. Myśleniecki na zwrot kosztów komisji z powodu złego zarządu majątkiem gminy.

17. Naczelnika gminy Rycerki górnej skazanego

przez Wydział pow. Żywiecki na karę 5 złr. za samowolne wybieranie datków w gminie.

18. Naczelnika gminy Tyśmienickiego skazanego przez Wydział pow. St. nielawowski na karę 10 złr. za ni-wykonywanie poleceń. (C. d. n.)

Kronika.

Lwów, 28. kwietnia. Wczoraj na placu halickim jakiś hanswurszt w obec licznie zgromadzonej gawiedzi produkował się z karko- i stołko łomnych sztuk swoich. Życzylibyśmy sobie, aby podobne produkcje nadal odbywały się w miejscach, gdzieby porządna publiczność nie musiała być zatrzymywana zbiegowiskiem gapiącego się proletariatu i mimowolnie patrzeć na ruchy hanswursztu, obrażające smak estetyczny, a nawet uczucie przyzwoitości. Petycję tę przedkładamy c. k. policyi.

— Wczoraj na dworcu kolei Karola Ludwika odbył się egzamin telegraficzny panny M. Panna M. zapewne niedługo swoje wiadomości teoretyczne telegrafowania, zechce uzupełnić praktyką. Sztuka ta w swoim czasie może jej się stać bardzo użyteczną.

— Po odbytem walnem zgromadzeniu Towarzystwa przyjaciół sceny narodowej, o którem swego czasu donosiliśmy, rezygnował p. Karol Królkowski z posady dyrektora szkoły dramatycznej. — Wydział towarzystwa przyjął rezygnację i zamianował pana Wład. Zawadzkiego dyrektorem tej szkoły. Zainstalowanie nowego dyrektora imieniem wydziału towarzystwa, nastąpiło we wtorek przez prezesa towarzystwa w obecności 2 członków wydziału. O ile zmiana ta przyniesie korzyści szkole dramatycznej, okazać przyszłość.

— Profesor J. Duschné, mimik, przybył do Lwowa i produkować się będzie dziś i jutro w sali strzelniczej miejskiej.

— Na poufnym posiedzeniu czwartkowym rady miejskiej uchwalono nadać posadę ogrodnika miejskiego kandydowi, który podobne funkcje pełnił przy ogrodzie tuilleryjskim w Paryżu, panu Hankiewiczowi.

— Dziś o godzinie 6 wieczorem odbędzie się zwykłe posiedzenie towarzystwa prawniczego, dla prawa pozytywnego. Na programie dziennym: 1. Sprawozdanie dra Ignacego (zemeryńskiego), jako stałego referenta, o ruchu literackim i naukowym w zakresie powszechnego prawa austriackiego (i. d.) 2) Wypadki praktyczne.

— Proszęni jesteśmy o doniesienie, iż członkowie tutejszej sceny polskiej pp. Wolańscy, zniewoleni protestem rodziny Wolańskich przeciw używaniu tego przybranego przez nich nazwiska, zmieniają takowe na pseudonim Wolańscy.

— Jutro, o godzinie 11tej rano, odbędzie się trzeci wykład publiczny na korzyść sierót po ofiarach powstania z roku 1863. w sali ratuszowej. Pan Tadeusz Romanowicz wykaże się wykładem o „Zasadach ekonomii politycznej w obec zasad etyki”. Wyznajemy iż wybór tego przedmiotu przez młodego prelegenta wydaje nam się trochę ryzykownym.

— **Nominacje.** Cesarz raczył na wniosek kanclerza Państwa, ministra cesarskiego dworu i spraw zagranicznych tudzież wspólnego ministra skarbu najwyższemu postanowieniu z 20. kwietnia b. r. udzielić najlaskawiej opróżnioną przy wspólnej najwyższej izbie obrachunkowej posadę prezesa dotychczasowemu szefowi tejże izby, radcy dworu Józefowi Preleuthner.

— Cesarz b. r. mianował wyższymi radcami w gromie galicyjskiej krajowej dyrekcji skarbowej tamtejszych radców skarbowych i powiatowych dyrektorów skarbowych: Ignacego Seydler, Leopolda Hayling-Degenfeld i Wincentego Korczak Michalewskiego.

— **Mianowanie.** Najjaśn. Pani mianowała Franciszkę z hr. Hardegów hr. Baworowską i Katarzynę z hr. Brunickich hr. Potocką damami pałacowymi.

— **Adresy zaufania dla ministra Grocholskiego** uchwalone zostały przez Radę miejską miasta Przemyśla i wydział powiatowy Łańcuta. Rada powiatowa wielkimi uchwaliwszy z swej strony adresy zaufania dla pana Grocholskiego, wezwała zarazem wszystkie rady powiatowe kraju, by przystąpiły do tej uchwały.

— **Z pozostałości po s. p. Juliuszu Słowackim.** Pod tym tytułem podaje Czas poniżej umieszczony wiersz i list, pierwszy nieznajdujący się w pismach Słowackiego, drugi, jak się zdaje nie znany biografowi jego p. dr. Małeckiemu. Dla wielbicieli poety, których w obecnych czasach nie mała jest liczba, nie bez interesu będzie zapoznać się z tą nieodkrytą dotąd spuścizną jego, dlatego nie wzmnie Czas za złe, jeśli w szpaltach kroniki naszej umieściemy przedruk podanych przez niego dokumentów.

Napiszę prosto, ponieważ słów chciałaś: Że kto na walkę samotną, rozpaczną

Patrzy tak zimno — tak jak ty patrzałaś —

I nieraz ręką podnosi niebaczną

Zbroń, mieczami pobitej na ćwierci —

— Gdy śmierć wyniknie? — będzie winien śmierci.

Gdyś powiedział, że mię morskie fale

Porwały zimnym ramieniem obręczy,

Ty uragałaś się samotnej chwale,

Co w morzu gasła nakształt młodej tęczy,

Ani myślałaś, że pieśni pogrzebne

Będą mi śpiewać Amfitryty srebrne.

Wigę Nimfo! żadnem niewzruszona echem,

Nawet tem, które śmieć o ludziach gwarzy,

Dziś pozdrowiona bądź bładym uśmiechem,

Uśmiechem nigdy niewidzianej twarzy —

Weź to za uśmiech spokojny człowieka,

Co w nim jest smutku — nie dojrzyysz zdaleka.

J. Słowacki.

Paryż 11. lutego 1841 r.

Kochany Eustaszk!

Znow długie było między nami milczenie. sam nie wiem, czemu to przypisać należy. Z mojej strony było trochę lenistwa, trochę tego zniechęcenia, jakie mnie napadło dla świata i ludzi — żyję bowiem samotniej niż od mnicha, i wszyscy moi znajomi opuścili mię, jak ponurego wilka w lesnem łożysku. Tak zamknięty przez całą zimą, wyznam ci, że pisałem i pisałem — i pisałem — i napisałem dwie tragedye, które różny los mają: jedna spalona, druga czekać będzie aż mi jakiś wypadek nieprzewidywany pieniężnych nie poprawi interesów.

Słusznie, ile sobie przypominam, strofowałeś mię Eustaszk za to, że nie czytałem Pana Tadeusza. Kilka miesięcy temu miałem przyjemny dzień życia, pożerając te dwa tomy historyi szlacheckiej... Gdybym był szedł za pierwszym popędem serca, wsiałbym w dylżans, i pojechałbym był prosto do Paryża, aby ścisnąć za rękę Mickiewicza, ale potem jak zwyczajnie, pomyślałem o tem i o owem i — zostałem jak zawsze samotny w mojej Genewie. Nie czytałem jeszcze Gaiura i Korsarza. Przeczytanie Pana Tadeusza sprawiło to, że zrobił autodaś z mojej pierwszej tragedyi.

Chciałbym ci coś nieco z genewskich udzielić wiadomości... Ale prawdziwie, że my tu Polacy żadnych a żadnych ciekawych dziwów nie wyrabiamy; wszyscyśmy prawie (oprócz mnie) a na czele tych wszystkich Gr. zakochani w jednej Angielce, zakochani szalenie. Nigdyś Gr. w takim stanie nie widział, więc sobie wystawił nie możeś... Wszak musisz pamiętać, jak często w naszych polskich miastach jedna pigłność wiedzie za sobą tłum cały miejskiej młodzieży. Tak niegdyś panna Chłopicka w Wilnie — od najmniejszego i najmniejszego z akademików, aż do najgrubszego z nadakademików Bajkowa serca podbiła. Fenomen podobny obserwuję teraz na południku genewskim. Jeżeli wam kiedyś potrzeba będzie Polaków genewskich do założenia legionu, to będziecie musieli na trębacza zwerbować pannę Angielkę — inaczey ani się ruszą dźwigający jeden łańcuch chłopcy.

Pobyt nasz w Szwajcaryi zatrważają nieco noty dworów; może więc będziemy przymuszeni wyruszyć do Francyi.

Dowiedziałwszy się o zaarrestowaniu Konstantego Z., lekam się trochę, czy ciebie turbować także nie zaczęli. Odpisz mi więc, abym ciebie nie wystawiał sobie w myśl — siedzącego u stóp Świętej Pelagii.

Adieu drogi Eustaszk — twój przyjaciel

Genewa Juliusz Słowacki.

d. 17 lutego 1835 r.

P. S. Napisz mi jakie imię nosisz teraz i jak ci mam listy adresować.

— **Pożary.** Dnia 15. marca zgorzała w Borkach wielkich w powiecie tarnopolskim chata włościańska; przyczyna pożaru niewiadoma. — Dnia 16. kwietnia zgorzała w Jodłowej w powiecie pilźnieńskim chata włościańska; w płomieniach zginął jeden człowiek; przyczyna pożaru niewiadoma. — Dnia 12. kwietnia zgorzała w Rudcu w powiecie sieniawskim młyn i tartak; ogień miał być podłożony; szkoda niezabezpieczona wynosi 4.200 złr. — Dnia 14. kwietnia zgorzała w Bratyszowie w powiecie tłumackim dwa budynki włościańskie; przyczyna pożaru niewiadoma; szkoda wynosi 131 złr. — Dnia 9. kwietnia zgorzała w Albogowej w powiecie łańcuckim, zagroda włościańska; przyczyna pożaru niewiadoma; szkoda niezabezpieczona wynosi 300 złr. — Dnia 19. kwietnia zgorzała w Wólkowcach w powiecie Brzeszczowskim stodoła dworska ze sianem i słomą; ogień był podłożony; szkoda niezabezpieczona wynosi 1.600 złr. — Dnia 8. kwietnia zgorzała w Świniarzu w powiecie nowosądeckim stodoła; ogień miał być podłożony; szkoda niezabezpieczona wynosi 73 złr. — Dnia 6. kwietnia zgorzała w Witrylowie w powiecie brzeszczowskim zagroda włościańska; przyczyna pożaru była nieostrożność; szkoda niezabezpieczona wynosi 200 złr. — Dnia 18. kwietnia zgorzały w Wojutyńcach w powiecie samborskim trzy zagrody włościańskie; przyczyna pożaru niewiadoma; szkoda niezabezpieczona wynosi 1.600 złr. — Dnia 16. kwietnia

zgorzał w Woli Ranizowskiej w powiecie kolbuszowskim dom włościański; przyczyna pożaru niewiadoma; szkoda niezabezpieczona wynosi 700 złr.

— **Od Administracyi.** Pana T. W. z nad Wisłoki. Dziękując za uprzejme uwagi Pana, zwracam jednak uwagę Jego na to, że żaden dziennik, a zatem i „Unia”, nie przyjmuje na siebie odpowiedzialności za inseraty i ogłoszenia.

Ostatnie wiadomości.

Z Wiednia. Na posiedzeniu Izby niższej obradującej dnia 28. b. m. przyjęto jednomyślnie wniosek Pergera, aby do rozstrząśnienia przedłożenia rządowego o rozszerzenie kompetencji sejmowej wybrać komisję z 24 członków.

W komisji prasowej minister sprawiedliwości miał się oświadczyć przeciw każdej zmianie w istniejącej obecnie ustawie drukowej.

Z pod Paryża. Rezultat usiłowań wojsk wersalskich z dni ostatnich jest bardzo nieznaczny i nie dający wcale otuchy, że rewolucya paryska rychło, a przynajmniej tak rychło, jak to Thiers obiecywał zduszona zostanie. Obecnie mamy przed sobą telegram z Wersalu z 27. kwietnia według którego Thiers w depeszach do prefektów mówi, że wojska wersalskie podsunęły się o 200 metrów pod szaniec fortu Issy.

I to jest wszystko co osiągnięto w dniach ostatnich. Wobec zapewnienia że duch armii wersalskiej jak najlepszy i że siły jej wzrastają z dniem każdym, trudno nam zrozumieć co zniewala Thiersa do tak poowolnego, niedośćżnego niemal działania. Czy obawa przed walką barykadową, której rezultat byłby nieprzewidywany już dlatego samego że wszystkie ulice i domy Paryża zamieniłyby się w tym razie w same fortece, któreby pojedynczo potrzeba zdobywać.

Czyby może rząd wersalski idąc śladem Prusaków głodem chciał zmusić zbuntowane miasto do poddania się? Tak na jedno jak i na drugie pytanie trudno dziś sobie odpowiedzieć w sposób pozytywny i czekać nam należy cierpliwie co przyniesie z sobą przyszłość.

W Paryżu i Wersalu krąży pogłoska, że komuna ma zamiar wysadzić w powietrze forty południowe. Sprawozdanie tej komuny z d. 27. b. m. mówi, że Paryż jest na długo w żywność zaopatrzonym, publiczność zabezpieczoną jest od niedostatku. *Mot d'Ordre* stwierdza, że Tuluza powstała. Z rozkazu komuny aresztowano komendanta hotelu Inwalidów jen. Martimprey.

W sprawie więzionego arcybiskupa paryskiego donosi oficjalna *Kreuztg.*, że na prośbę arcybiskupa gnieźnieńskiego, wystosowaną do Bismarka, aby się wstawił za zagrożonym straceniem arcybiskupem paryskim, zlecił Bismark generałowi Fabrice, aby reflektował komunę i wskazał, że na wypadek takowych zbrodni, mogłaby oburzona publiczna opinia Europy skłonić Niemcy do interwencji.

Według zaś telegramów berlińskich z 28. kwietnia generał Fabrice otrzymał polecenie od Bismarka zażądać od komuny uwolnienia więzionego przez nią arcybiskupa paryskiego, pod zagrożeniem, iż na wypadek, gdyby nie usłuchano tego wezwania, komuna zostanie zmuszoną do tego siłą oręża niemieckiego. Przyczyną do tego dała interwencya niemieckich biskupów u cesarza.

Według tych samych telegramów Thiers przyrzekł, że 1. maja wypłaci w Nancy wszystkie reszty długów i należność na koszt utrzymania wojska przez maj z góry.

Zgromadzenie narodowe obradowało d. 27. b. m. Tutej rozwijał Thiers pogląd swój na obecne położenie Francyi przyzem zapowiedział bliski upadek Paryża. Nowo utworzona armia jest liczną i silną, wypełnia swą powinność, Paryż otoczony już zupełnie, a działania zaczepne już się rozpoczęły.

Z Brukseli. Według dziennika *Echo du Parlement* z d. 27. b. m. gabinet berliński miał postanowić, a to w skutek zajęć w łonie konferencyi pokojowej brukselskiej, w razie gdyby niezgodna wewnętrzna we Francyi zaraz usmierzoną nie została, usunąć francuskich urzędników administracyjnych w zajętych przez wojska niemieckie departamentach, i obsadzić ich miejsca urzędnikami niemieckimi. Mają być także zaprowadzone rekwizycye jak podczas wojny.

Niemiecy zaś pełnomocnicy przy konferencyi pokojowej otrzymali instrukcye od Bismarka, żeby domagali się przeniesienia konferencyi do Berlina dla przyspieszenia prac szczegółowych.

Z Rzymu. Według telegramu z d. 28. b. m. kardynał Ludwik Amat, który starał się ułatwić porozumienie między Rzymem a Florencją, został przyzwany d. 27. b. m. do Ojca św. Później konferował z kardynałem Antonellim przez całą godzinę.

Nowy ambasador francuski przy dworze papie-

skim hr. Harcourt miał oświadczyć Ojcu św. przy pierwszej audyencyi, iż przyjął misją pod tym tylko warunkiem, że rząd francuski zobowiązuje się silnie popierać papieństwo i religię. Przyjęcie hr. Harcourt w Watykanie było nadzwyczaj serdeczne.

Z Londynu. Na posiedzeniu Izby posłów dnia 27. b. m. oświadczył Enfield, że waszyngtońska międzynarodowa komisya jeszcze konwencyi nie podpisała. Gladston oznajmia, że rząd cofa wniesione przez lorda skarbnika środki na pokrycie deficytu, wniesie za to dodatek dwa pensy od liwru przy podatku dochodowym. Sprawy te za zgodą lorda skarbnika odroczone.

Z Konstantynopola. 28. kwietnia. Okręt turecki już po raz drugi odpłynął ztąd do Arabii z posiłkami wojskowymi dla walczącego przeciw zbuntowanym Arabom korpusu. Turcy zamierzają obsadzić wojskiem granicę egipską od strony Arabii podejrzując wicekróla egipskiego, że wspomaga tajemnie tamtejsze zbuntowane pokolenia.

Telegramy „Unii.”

Wiedeń 29. kwiet. Dzisiejszy *N. Fremdenblatt* z powodu artykułu wstępnego został skonfiskowany.

Peszt 28. kwietnia. Fiuma odmówiła wyborów do sejmiku Koroackiego.

Praga 28. kwietnia. *Narodni Listy* oświadczają że powrót do dyplomu październikowego jest nieodzownym. Czechy muszą posiadać samoistną delegacyę.

Neapol 28. kwietnia. Sławny fortepianista i kompozytor Thalberg umarł na zapalenie płuc.

Berlin 28. kwietnia. Zdemobilowanie wielkiej głównej kwatery nastąpi 1. maja.

Londyn 28. kwiet. Do *Daily News* telegrafują: Fort Issy tak został zbombardowany że niepodobna jest aby dłużej mógł się trzymać. Wieś Issy w ruinach Kawaleria wersalska rozstrzelała 4 schwytanych powstańców. Na tajnym posiedzeniu komuny odrzucono wniosek który dopiwnał się, aby arcybiskupa paryskiego natychmiast rozstrzelano.

Konstantynopol 28. kwietnia. Codziennie odbywają się konferencye kardynała Franchiego z Wielkim Wezyrem. Głównem zadaniem wysłannika stolicy św. ma być zawarcie konkordatu na wzór francuskiego.

Odpowiedzialny redaktor: Aleksander Vogel.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie. Dnia 25. kwietnia 1871.

Pora	Barometr w milimetrach spow. do 0° Cels.	Stopień ciepła według Celsiusa	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. godz. zrana	727.99	+ 8.8	85	Pd. b. s.	10
2. godz. po poł.	729.59	+ 11.6	68	Z. m.	8
9. godz. wiecz.	730.88	+ 6.9	84	" "	10

Deszcz = 0.02.

Kursa z dnia 28. kwietnia 1871.

godz. 2 min. — po południu.
Wiedeń. Akcye banku franco-aust. 112.30. Akcye kredytu węg. 99.00. Anglo-aust. 261.25. Akcye Karola Ludw. 265.50. Kolej siedmiogrodzka 169.75. Kolej południowa 180.00. Kolej Al. 175.00. Kolej państwowa 420.00. Kolej lwowsko-czerniowiecka — Napoleondor 9.96%. Kolej wsch. — Kolej północna 224.00. Kolej Rudolfa 61.75. Kolej węg. wschodnia 85.75. Galicyjskie obligacye indemnizacyjne 74.90. Losy z 1864 roku 126.75. Usposobienie: mienne.

Pociągi kolei żelaznej (na głównym dworcu kolei Karola Ludwika).

Przychodzą do Lwowa z Krakowa o godz. 7 m 37 rano.

" " " " 11 wieczór.

Odechodzą ze Lwowa do Krakowa " " 6 m 42 rano

" " " " 8 " 7 wiec

Ze Lwowa do Czerniowic 8 godz. 32 min. rano.

" " " " 12 " 20 " w nocy.

Z Czerniowic do Lwowa 7 godz. rano.

" " " " 2 " 31 min. w nocy.

Pociągi kolejowe na stacji lwowskiej Podzamcze.

(Podług zegaru lwowskiego)

Odechodzą do Brodów i Złoczowa o g. 9 m. 11 rano.

" " " " 0 " 12 " 12 wiec.

Przychodzą do Lw. z Brod. i Złocz. o " 6 " 53 wiec.

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

" " " " 0 " 2 " 19 w nocy

